

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci proti obvinenému **R. B. a spol.**, pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí 6. mája 2014 v Bratislave o sťažnosti obvineného M. B. a Mgr. M. K. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len ŠTS) z 11. apríla 2014, sp. zn. Tp 48/2013, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvinených M. B. a Mgr. M. K. **sa z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Citovaným uznesením ŠTS podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol žiadosti obvinených M. B. a Mgr. M. K. o prepustenie z väzby na slobodu a zároveň neuložil obvineným ani dohľad mediačného a probačného úradníka ako náhradu za väzbu.

Proti tomuto uzneseniu obaja obvinení v zákonom stanovenej lehote podali sťažnosť, ktorú prostredníctvom svojich obhajcov písomne odôvodnili.

Mgr. M. K. namietal, že v predmetnej trestnej veci sa cíti byť nevinný. Konanie proti nemu je vykonštruované orgánmi prípravného konania za vymyslené skutky. Doposiaľ neboli produkované žiadne dôkazy, ktoré by odôvodňovali trestné stíhanie. Orgány prípravného konania, ale aj súd ignorovali skutočnosť, že sa podrobil ako policajt aj testom na detektore lži. Preto rozhodnutie ŠTS je potrebné považovať za neobjektívne, arbitrárne a nedôvodné.

Rovnako dĺžka konania o žiadosti o prepustenie z väzby je neprimeraná, trvá od 7. marca 2014.

V ďalšom poukázal na úplne amatérske formulovanie skutku, ktorý je mu kladený za vinu nenapĺňajúci skutkovú podstatu obzvlášť závažného zločinu lúpeže (bod IV. uznesenia) podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 3 písm. b/, ods. 4 písm. c/ s poukazom na § 138 písm. a/, písm. f/, § 141 písm. a/ Tr. zák. V uvedenom ohľade napriek jeho už skorším námietkam sa s touto okolnosťou nevyrovnal ani ŠTS, ktorý poukázal alibisticky na to, že pánom sporu v tejto fáze trestného konania je prokurátor, nepovšimnutú túto skutočnosť ponechal aj prokurátor a stanovisko k tomu nezaujal ani najvyšší súd v ostatnom rozhodnutí z 22. októbra 2013, sp. zn. 4 Tost 31/2013.

Pokiaľ sa týka samotných dôvodov väzby aj v tomto prípade rozhodnutie ŠTS je vykonštruované. Hodnotenie dôkazov súdom je vykonávané len v neprospech obvineného. Výpoveď R. B., tiež nie je možné hodnotiť ako relevantnú, sám je totiž tiež obvineným v predmetnej trestnej veci a predchádzajúce výpovede zmenil v jeho neprospech len pod tlakom polície. Pokiaľ teda nie je k dispozícii žiadny relevantný dôkaz, že ovplyvňoval nejakého svedka, ako v tomto prípade, nie sú dané ani väzobné dôvody podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.. Neexistuje ale ani dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., pretože žiadnej trestnej činnosti sa nedopustil, nemôže teda v nej pokračovať. Žiadny z jeho kolegov, príslušníkov polície, nikdy nepotvrdili, že by sa na trestnej činnosti niekedy podieľal.

Žiadal preto, aby najvyšší súd zrušil napadnuté uznesenie a prepustil ho z väzby na slobodu.

Obvinený M. B. rovnako ako Mgr. M. K. poprel, že by sa dopustil skutkov, ktoré sú mu kladené za vinu. Nikdy nebol súčasťou žiadnej zločineckej skupiny a väčšinu zo spoluobvinených ani nepozná. Nevykonával pre nikoho zo spoluobvinených žiadnu prácu a preto ani nemohol od nich poberať peniaze. Namietal tiež, že zatiaľ bol len raz vypočutý a kauza je umelo predlžovaná.

Žiadal preto, aby najvyšší súd zrušil napadnuté uznesenie a prepustil ho z väzby na slobodu.

Na základe takto podanej sťažnosti najvyšší súd preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovatelia podali sťažnosť ako aj konanie, ktoré týmto výrokom predchádzalo a zistil, že sťažnosť oboch obžalovaných nie je dôvodná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že prvostupňový súd rozhodol v súlade so zákonom, vecne správne, vrátane dodržania procesného postupu týkajúceho sa rozhodovania o žiadosti obvinených o prepustenie z väzby.

Prvostupňový súd zároveň svoje rozhodnutie veľmi podrobne odôvodnil, preto najvyšší súd v podrobnostiach ďalej môže už len poukázať na jeho vecne správne a konkrétne argumenty obsiahnuté v tomto uznesení, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje. V žiadnom prípade nie je možné súhlasiť s názorom obvinených, hlavne Mgr. M. K., že rozhodnutie prvostupňového súdu je zaujaté vo vyhodnocovaní doterajších dôkazov, alebo že je arbitrálne. Naopak v uznesení ŠTS sú vymenované konkrétne skutočnosti, dôkazy, že obaja obvinení sú dôvodne podozriví, zo skutkov, ktoré sú im kladené za vinu a sú preto dané aj konkrétne dôvody väzby, ktoré prvostupňový súd presvedčivo pomenoval.

K námietkam obvineného Mgr. K., ktorý spochybňuje výpovede smerujúce proti jeho osobe napr. ich nedôveryhodnosťou, pretože ide o výpovede závadových osôb je treba podotknúť, že ide ohľadne ich vierohodnosti zatiaľ len o jeho subjektívny názor, pričom konečné hodnotenie je oprávnený uskutočniť len súd v rámci meritórneho rozhodnutia, na čo poukázal aj prvostupňový súd. V plnom rozsahu sa to týka aj výpovede R. B., ktorý usvedčuje Mgr. M. K. vo svojej výpovedi aj v prítomnosti jeho obhajcu, a na konkrétnu otázku či je na neho zo strany polície vyvíjaný nátlak odpovedal negatívne.

V uvedenom zmysle je teda možné uzatvoriť, že dôvodné podozrenie, že obaja obvinení sa dopustili trestnej činnosti tak, ako je im kladená za vinu naďalej existuje, vykonanými dôkazmi nebolo nijak zoslabené a v nezmenenej podobe naďalej trvajú aj dôvody väzby u oboch obvinených podľa § 71 písm. b/, písm. c/ Tr. por.

Na druhej strane aj najvyšší súd súhlasí s námietkou obvineného Mgr. M. K., že skutok kladený mu za vinu v bode IV. právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin

lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 3 písm. b/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. s použitím §§ 138 písm. a/, písm. f/, 141 písm. a/ spáchaného v štádiu pokusu podľa § 14 Tr. zák. je konštruovaný skutočne ťažkopádne. Najvyšší súd zároveň súhlasí aj s námietkou obvineného, že orgány prípravného konania, ako aj súd sú povinný zaoberať sa právnou kvalifikáciou skutku. V tomto ohľade nie je možné odvolať sa len na to, že „pánom“ sporu v prípravnom konaní je prokurátor, ako to uvádza ŠTS v napadnutom uznesení.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava z následkov uvedených pod písm. a/ až c/ tohto ustanovenia.

Ak pominie dôvod väzby, dôvod na jej ďalšie trvanie alebo uplynie lehota uvedená v § 76 ods. 6 alebo 7 alebo § 78, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu.

V prípade, že sudca pre prípravné konanie, pri rozhodovaní o väzbe dôjde k záveru, že konkrétne skutočnosti nepodporujú dôvodné podozrenie zo spáchania skutku, ktorý je obvinenému kladený za vinu, alebo skutok evidentne nenapĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu, nie je oprávnený takéto uznesenie zrušiť. V tomto ohľade skutočne „pánom“ sporu je prokurátor. Zároveň však platí, že ak sudca pre prípravné konanie pri rozhodovaní o návrhu na vzatie obvineného do väzby alebo o ďalšom trvaní väzby zistí skôr uvedené skutočnosti, musí ich zobrať do úvahy a rozhodnúť, či vôbec sú dané podmienky väzby, resp. či je možné jej ďalšie trvanie, napr. ak by sa neskôr zistilo, že ide o trestný čin s nižšou trestnou sadzbou, teda miernejšou právnou kvalifikáciou. V tomto zmysle „pánom“ sporu nemôže byť prokurátor ako na to poukazuje ŠTS, ale len súd.

V konkrétnom prípade však napriek spomenutej formulácii skutku nie je možné konštatovať, že v danom štádiu trestného stíhania by popis skutku bol v rozpore s jeho právnou kvalifikáciou. Dôvodné podozrenie, že skutok obvineným bol spáchaný tak ako mu je kladený za vinu je doteraz podporovaný vykonanými dôkazmi tak, ako to uvádza aj sudca pre prípravné konanie ŠTS. K tomu najvyšší súd iba dodáva, že z obsahu spisového materiálu, najmä rozsudku Okresného súdu Piešťany z 20. marca 2013, sp. zn. 2T 172/2012, týkajúceho sa Ľ. B., ktorý sa mal dopustiť lúpeže 3. júna 2012 v obci R. (s doposiaľ

nestotožnenou osobou) sa k lúpeži nepriznal. Uvedená skutočnosť spoločne s už uvedenými dôkazmi konštatovanými v napadnutom uznesení ŠTS posilňuje preto podozrenie, že informácia o mieste, kde sa mal nestotožnený páchateľ a veci pochádzajúce z lúpeže mali nachádzať mohla pochádzať práve z prostredia polície a konkrétne od obvineného Mgr. M. K. (bezprostredne totiž po zadržení Ľ. B. políciou nasledovala akcia popísaná v skutku IV).

Najvyšší súd pri preskúmaní spisu sa nestotožnil s námietkou obvineného, že rozhodovanie o jeho žiadosti trvalo príliš dlho. K tomu je potrebné uviesť, že obvinený síce podal svoju žiadosť o prepustenie z väzby 7. marca 2014, o ktorej však prioritne rozhodoval prokurátor, ktorý jej nevyhovel a preto túto predložil na rozhodnutie ŠTS, ktorý o nej rozhodol 11. apríla 2014. Uvedenú dobu preto v žiadnom prípade nie je možné považovať za neprimeranú a je v súlade s rozhodovacou praxou nielen najvyššieho ale aj ústavného súdu.

Pretože Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadne pochybenie prvostupňového súdu ani v rozhodnutí o neuložení dohľadu probačného a mediačného úradníka nad obvinenými ako náhradu väzby, o sťažnosti obvinených Mgr. M. K. a M. B. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 6. mája 2014

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Ing. Anton Jakubík

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová